

Briselē, 2019. gada 2. jūlijā
(OR. en)

10169/19

ECOFIN 624
UEM 227
SOC 476
EMPL 365
COMPET 505
ENV 596
EDUC 311
RECH 344
ENER 348
JAI 706
FSTR 127
REGIO 163

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	9941/19 - COM(2019) 516 final
Temats:	Ieteikums – PADOMES IETEIKUMS par Luksemburgas 2019. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Luksemburgas 2019. gada stabilitātes programmu

---

Pielikumā pievienots minētais Padomes ieteikuma projekts, kas ir pārskatīts un par ko ir panākta vienošanās dažādās Padomes komitejās, un kura pamatā ir Komisijas priekšlikums COM(2019) 516 final.

PADOMES IETEIKUMS

(...gada...)

**par Luksemburgas 2019. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu
par Luksemburgas 2019. gada stabilitātes programmu**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ¹ un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

---

¹ OV L 209, 2.8.1997.,1. lpp.

tā kā:

- (1) Komisija 2018. gada 21. novembrī pieņēma gada izaugsmes pētījumu, tādējādi uzsākot 2019. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Tajā pienācīgi ņēma vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru, ko Eiropas Parlaments, Padome un Komisija pasludināja 2017. gada 17. novembrī. Gada izaugsmes pētījumā iekļautās prioritātes Eiropadome apstiprināja 2019. gada 21. martā. Komisija 2018. gada 21. novembrī uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1176/2011 ² pamata pieņēma arī brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Luksemburga nebija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats. Tajā pašā dienā Komisija pieņēma arī ieteikumu "Padomes ieteikums par eurozonas ekonomikas politiku", kuru Eiropadome apstiprināja 2019. gada 21. martā. Ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku ³ ("2019. gada eurozonai adresētais ieteikums"), kurā izklāstīti pieci ieteikumi eurozonai ("ieteikumi eurozonai"), Padome pieņēma 2019. gada 9. aprīlī.
- (2) Ņemot vērā to, ka Luksemburga ir dalībvalsts, kuras valūta ir euro, un ka ekonomiskajā un monetārajā savienībā ekonomikas ir savstarpēji cieši saistītas, Luksemburgai būtu jānodrošina, ka tiek pilnībā un laikus īstenots eurozonai adresētais 2019. gada ieteikums, kurš atspoguļots turpmāk sniegtajā 1.–4. ieteikumā. Konkrēti, ar ieguldījumiem saistītās ekonomikas politikas koncentrēšana uz konkrētajām jomām un izejošo maksājumu problēmu risināšana palīdzēs īstenot otro ieteikumu eurozonai attiecībā uz ieguldījumu atbalstīšanu un agresīvu nodokļu plānošanu, un pasākumi, ar ko uzlabotu vecāku cilvēku dalību darba tirgū, palīdzēs īstenot trešo eurozonas ieteikumu attiecībā uz adekvātas un ilgtspējīgas sociālās aizsardzības sistēmas nodrošināšanu.

---

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību (OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.).

³ OV C 136, 12.4.2019., 1. lpp.

- (3) 2019. gada ziņojums par Luksemburgu tika publicēts 2019. gada 27. februārī. Tajā tika izvērtēts, kā Luksemburga īstenojusi tai adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma 2018. gada 13. jūlijā ⁴, turpmākie pasākumi, kas veikti pēc tai adresētajiem ieteikumiem, kuri pieņemti iepriekšējos gados, un Luksemburgas virzība uz stratēģijas "Eiropa 2020" valsts mērķu sasniegšanu.
- (4) Luksemburga savu 2019. gada valsts reformu programmu un 2019. gada stabilitātes programmu iesniedza 2019. gada 30. aprīlī. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās izvērtētas vienlaikus.
- (5) Attiecīgie valstij adresētie ieteikumi ir ņemti vērā, plānojot Eiropas strukturālos un investīciju fondus ("ESI fondi") 2014.–2020. gada periodam. Kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1303/2013 ⁵ 23. pantā, Komisija var pieprasīt dalībvalstij pārskatīt tās partnerības nolīgumu un attiecīgās programmas un ierosināt grozījumus, ja tas ir vajadzīgs, lai palīdzētu īstenot attiecīgos Padomes ieteikumus. Sīkāku informāciju par minētā noteikuma izmantošanu Komisija ir sniegusi norādēs par to, kā piemērojami pasākumi, kuri ESI fondu efektivitāti saista ar pareizu ekonomikas pārvaldību.

---

⁴ OV C 320, 10.9.2018., 68. lpp.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

- (6) Luksemburga šobrīd ir Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvajā daļā. Valdība savā 2019. gada stabilitātes programmā plāno samazināt nominālo pārpalikumu no 2,4 % no iekšzemes kopprodukta (IKP) 2018. gadā līdz 1,0 % no IKP 2019. gadā, kam pēc tam sekos visai konstants pieaugums līdz pārpalikumam 2,2 % apmērā no IKP 2023. gadā. Pamatojoties uz pārrēķināto strukturālo bilanci ⁶, vidēja termiņa budžeta mērķis, kas mainīts no strukturālā deficīta 0,5 % apmērā no IKP 2019. gadā uz strukturālo pārpalikumu 0,5 % apmērā no IKP no 2020. gada, tiek pārsniegts visā programmas periodā. Saskaņā ar 2019. gada stabilitātes programmu ir sagaidāms, ka valdības parāda attiecība pret IKP joprojām būs krietni mazāka par Līgumā noteikto atsauces vērtību, kas ir 60 % no IKP. Šo budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomikas scenārijs visā 2019. gada stabilitātes programmas periodā ir optimistisks, izņemot 2023. gadu, kad tas ir ticams. Pamatojoties uz Komisijas 2019. gada pavasara prognozi, sagaidāms, ka strukturālajā bilanci tiks reģistrēts pārpalikums 0,9 % apmērā no IKP 2019. gadā un 0,5 % apmērā no IKP 2020. gadā; šie skaitļi, īpaši attiecībā uz 2020. gadu, ir zemāki nekā 2019. gada stabilitātes programmā, taču tik un tā pārsniedz vidēja termiņa budžeta mērķi vai atbilst tam. Vienlaikus būtu uzmanīgi jāseko līdzi izdevumu attīstībai gan īstermiņā, gan vidējā termiņā, jo īpaši, ņemot vērā turpmāk iespējamus riskus, kas saistīti ar ieņēmumu stabilitāti. Kopumā Padome uzskata, ka saskaņā ar prognozēm Luksemburga 2019. un 2020. gadā atbildīs Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumiem.

---

⁶ Cikliski koriģētā bilance, atskaitot vienreizējus un pagaidu pasākumus, kuru Komisija pārrēķina, izmantojot vispārpieņemtu metodoloģiju.

(7) Neraugoties uz pēdējā laikā veiktajām reformām, ir paredzams, ka Luksemburgas ar novecošanu saistītie izdevumi (pensiju, veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes izmaksas) ilgtermiņā izteikti pieaugs. Ja pašreizējā sistēmā netiks veiktas stratēģiskas izmaiņas, šie izdevumi ilgtermiņā varētu apdraudēt publisko finanšu stabilitāti. Tas varētu notikt, kaut arī pašreiz valsts parāda līmenis ir zems un sociālā nodrošinājuma sistēmā ir uzkrātas rezerves, kas, kā paredzams, nodrošinātu sistēmas dzīvotspēju līdz 2041. gadam. Ieteikumi attiecībā uz šo problēmu Luksemburgai tiek adresēti kopš 2011. gada, taču līdz šim panāktais progress ir neliels. Valdības darba grupa pensiju jautājumos savā 2018. gada ziņojumā apsprieda dažādus pensiju sistēmas ilgtermiņa stabilitātes uzlabošanas veidus, ieskaitot iemaksu likmes pakāpenisku celšanu, pensionēšanās vecuma palielināšanu nolūkā ņemt vērā paredzamā mūža ilguma augšanu un pakāpeniskas pensionēšanās veicināšanu. Ziņojumā ierosināts ar daudzpusīgas stratēģijas palīdzību īstenot kalibrētas reformas, kas nodrošinātu sistēmas ilgtermiņa stabilitāti un vienlaikus līdz minimumam samazinātu ietekmi uz ekonomiku un pensionāriem. Ar novecošanu saistīto izdevumu prognozētā palielināšanās apdraud arī veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes sistēmu stabilitāti. Vairāk nekā trīs ceturtdaļas ilgtermiņa aprūpes izdevumu tiek segti no publiskajiem avotiem. Saskaņā ar analīzi, ko 2013. gadā veikusi Sociāla nodrošinājuma ģenerālinspekcija, ilgtermiņa aprūpes apdrošināšanas sistēmām vajadzētu būt finansiāli stabilām līdz 2030. gadam, ja iemaksu likmi pakāpeniski palielinās no 1,4 % līdz 1,7 %, lai izmaksas noturētu līmenī, kas atbilst aprūpējamo personu īpatsvaram. Tomēr ietekme uz ilgtermiņa fiskālo stabilitāti vēl nav skaidra. Lai ilgtermiņā spētu noturēt sociālo kohēziju un publiskās finanses, demogrāfiskajai politikai būtu jābūt saskaņotai ar izglītības un apmācības politiku, proti, holistiski jāpieiet gan izaicinājumiem, gan iespējām, ko rada izmaiņas demogrāfiskajā situācijā, kā arī digitālajā ekonomikā, ņemot vērā tuvākajā nākotnē paredzamo sabiedrības novecošanas ietekmi uz darbaspēka piedāvājumu. Dažās nozarēs pēdējā laikā ir parādījusies darbaspēka deficīts, kas varētu kavēt ražīguma pieaugumu un samazināt ilgtermiņa izaugsmes potenciālu.

- (8) Neraugoties uz kopumā labiem darba tirgus rādītājiem, nodarbinātības līmenis stagnē un atsevišķas grupas darba tirgū joprojām saskaras ar īpašām grūtībām. Konkrēti, gados vecāku cilvēku nodarbinātības līmenis joprojām ir īpaši zems, un ir vajadzīgi papildu pasākumi, kas uzlabotu viņu dalību darba tirgū. Joprojām ir izplatītas priekšlaicīgas pensionēšanās shēmas, kas mudina darba ņēmējus beigt darba attiecības, piemēram, 2017. gadā 57,5 % no jaunpiešķirtajām pensijām bija priekšlaicīgas pensijas. 2018. gadā valdība likvidēja vienu no priekšlaicīgas pensionēšanās shēmām, kas ļāva pensionēties no 57 gadu vecuma, taču šīs reformas ietekmi vājināja tas, ka tika samazināti ierobežojumi citām priekšlaicīgas pensionēšanās shēmām. Zems ekonomiski aktīvā darbaspēka līmenis vecāku cilvēku vidū lielā mērā ir skaidrojams ar finansiālajiem stimuliem neiesaistīties darba tirgū, kas izriet no nodokļu un pabalstu sistēmas un šajā vecuma grupā ir salīdzinoši lieli. Vecāka gadagājuma darbinieku nodarbinātības veicināšanai ir nepieciešama vispusīga stratēģija, kurā būtu iekļauti pasākumi, ar ko viņiem palīdz ilgāk būt aktīvi nodarbinātiem. Parlaments joprojām nav pieņēmis "Vecuma paktu" – likumprojektu, kas parlamentam tika iesniegts 2014. gada aprīlī un kā mērķis ir mudināt uzņēmumus ar vairāk nekā 150 darbiniekiem pieņemt darbā gados vecākus darba ņēmējus un paturēt viņus, izmantojot vecuma pārvaldības pasākumus.
- (9) Lai gan Luksemburga ir apņēmusies uzlabot regulatīvo vidi uzņēmējdarbības pakalpojumu nozarē, Komisijas ierobežotības indikators ⁷ liecina, ka tādās nozarēs kā juridiskie, grāmatvedības, arhitektūras un inženiertehniskie pakalpojumi joprojām pastāv lieli regulatīvie šķēršļi. Arī ESAO EEZ iekšējo pakalpojumu tirdzniecības ierobežotības indekss, kas publicēts 2018. gada decembrī, liecina, ka Luksemburgā regulatīvo ierobežojumu līmenis salīdzinājumā ar citām ES dalībvalstīm šajās nozarēs ir augstāks nekā vienotā tirgus vidējais rādītājs.

---

⁷ SWD(2016) 436 final.

- (10) Luksemburgas ekonomikas modelis nodrošina spēcīgu sniegumu un līdztekus ļauj aktīvi un noturīgi radīt kvalificētas darbvietas. Sniegumu sekmē augsts ražīguma līmenis, kas lielā mērā atspoguļo efektivitātes pieaugumu saistībā ar dalību globālajos tirgos, jo īpaši finanšu sektorā. Tomēr ražīguma pieaugums pēdējos gados stagnē, jo uzņēmumi maz iegulda inovācijā un digitālajā integrācijā. Luksemburgas stratēģijai dažādot tās ekonomiku, pārejā uz datos balstītu ekonomiku attīstot svarīgas zinātnietilpīgas nozares, piemīt spēcīgs potenciāls stimulēt ieguldījumus ar augstu pievienoto vērtību un palielināt ražīguma pieaugumu. Atbilstoši šai stratēģijai publiskie ieguldījumi joprojām ir lieli un ir vērsti uz minētajām nozarēm, tai skaitā uz spēcīgu informācijas un komunikāciju tehnoloģiju nozari. Tomēr tas nav palīdzējis stimulēt privātos ieguldījumus inovācijā un digitalizācijā. Lai palielinātu ražīguma pieaugumu un turpinātu dažādot Luksemburgas ekonomiku, ir svarīgi palielināt ieguldījumus zinātnē un inovācijā, kā arī digitālajā integrācijā, jo īpaši ieguldot uzņēmumos un konkrēti – mazajos un vidējos uzņēmumos. Lai Luksemburga varētu pilnībā atrisīt inovācijas sistēmas potenciālu, būtiski ir izstrādāt saskanīgu un integrētu valsts līmeņa satvaru zinātnes un inovācijas politikas jomā un attiecīgus atbalsta instrumentus, tostarp nosakot prioritātes atbilstoši paredzētās ekonomiskās ietekmes rūpīgam izvērtējumam.
- (11) Lai uzlabotu Luksemburgas ražīgumu, nodarbinātību un ilgtermiņa izaugsmes potenciālu un sekmētu iespēju vienlīdzību, ir svarīgi palielināt ieguldījumus prasmju pilnveidē (īpaši informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā), nodarbināmībā, izglītībā un apmācībā; tostarp izglītības programmas labāk jāpieskaņo darba tirgus vajadzībām un jāsekmē tehnoloģiskā pārveide un digitalizācija.

- (12) Luksemburgā joprojām ir lielas problēmas ar gaisa piesārņojumu un satiksmes pārslodzi sastrēgumstundās, kas ietekmē gan konkurētspēju, gan vidi. Turklāt autotransporta radītās CO₂ emisijas palielina klimata pārmaiņas. Saskaņā ar Komisijai iesniegtajām 2017. gada valsts prognozēm paredzams, ka tad, ja netiks veikti papildu pasākumi, Luksemburga atpaliks no tās 2020. gada siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķa par 3 procentpunktiem un no 2030. gada mērķa – par 20 procentpunktiem. Pārrobežu darba ņēmēju skaits (pašlaik aptuveni 45 % no Luksemburgas darbaspēka), zemie transporta degvielas nodokļi un augstās mājokļu cenas stimulē plašo automobiļu izmantojumu un kavē gaisa kvalitātes un satiksmes apstākļu uzlabošanos. Vienlaikus pēdējo gadu laikā Luksemburgā ir pārdots vairāk jaunu vieglo automobiļu, kas darbojas ar alternatīvām degvielām.
- (13) Nepietiekamais mājokļu piedāvājums var negatīvi ietekmēt Luksemburgas pievilcību. Lielā mājokļu pieprasījuma dzinējspēki joprojām ir iedzīvotāju skaita pieaugums, labvēlīgi finansēšanas nosacījumi un liels pārrobežu darbaspēka īpatsvars. Mājokļu piedāvājums un ieguldījumi mājokļos acīmredzot ir nepietiekami; tos ierobežo nepietiekama zemes gabalu pieejamība uz zemu mājokļu blīvumu, ko lielā mērā nosaka tas, ka zemes īpašniekiem trūkst stimulu būvēt jaunus mājokļus vai pārdot. Arī sociālo mājokļu piedāvājums šķiet nepietiekams un norāda uz nepieciešamību veikt būtiskus ieguldījumus, lai mazinātu augošo spriedzi mājokļu tirgū. Šajā sakarā ar politikas pasākumiem, kas izklāstīti valdības programmā 2018.–2023. gadam, tiecas palielināt mājokļu piedāvājumu. Tie ietver tādas izmaiņas pilsētplānošanas likumdošanā, kuru mērķis ir palielināt apbūvējamo teritoriju un attīstīt cenas ziņā pieejamu mājokļu un sociālo mājokļu būvniecību.

- (14) Lai atbilstoši 2019. gadā eurozonai adresētajam ieteikumam nodokļu sistēmas padarītu efektīvākas un taisnīgākas, ir būtiski apkarot agresīvu nodokļu plānošanu. Nodokļu maksātāju agresīvās nodokļu plānošanas stratēģiju blakusietekme uz citām dalībvalstīm nozīmē, ka papildus Savienības tiesiskajam regulējumam ir nepieciešama koordinēta politiskā rīcība valsts līmenī. Luksemburga ir veikusi pasākumus, kas vērsti pret agresīvu nodokļu plānošanu, taču dividendžu, procentu un autoratlīdzību maksājumu lielais īpatsvars IKP norāda, ka uzņēmumi, kas agresīvi plāno nodokļus, var izmantot šīs valsts nodokļu noteikumus. Lielākā daļa ārvalstu tiešo ieguldījumu ir tā dēvētajās īpašam nolūkam dibinātajās sabiedrībās. Tas, ka no izejošajiem procentu un autoratlīdzību maksājumiem (t. i., tiem, ko Savienības rezidenti maksā trešo valstu rezidentiem) netiek ieturēti nodokļi un noteiktos apstākļos tiek piemēroti atbrīvojumi no nodokļu ieturēšanas par dividendžu maksājumiem, var radīt situāciju, ka šie maksājumi vispār netiek aplikti ar nodokli, ja nodoklis tiem nav piemērojams arī saņēmēja jurisdikcijā.
- (15) Savienības līdzekļu plānošana laikposmam no 2021. gada līdz 2027. gadam varētu palīdzēt novērst dažus no ieteikumos konstatētajiem trūkumiem, jo īpaši jomās, uz kurām attiecas 2019. gada ziņojuma par valsti D pielikums. Tas ļautu Luksemburgai pēc iespējas labāk izmantot minētos līdzekļus konkrētajās nozarēs.
- (16) Komisija 2019. gada Eiropas pusgada ietvaros ir veikusi Luksemburgas ekonomikas politikas visaptverošu analīzi un publicējusi to 2019. gada ziņojumā par šo valsti. Tā ir arī novērtējusi 2019. gada stabilitātes programmu, 2019. gada valsts reformu programmu un to, kā īstenoti Luksemburgai iepriekšējos gados adresētie ieteikumi. Komisija ir ņēmusi vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Luksemburgā, bet arī to atbilstību Savienības noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jānostiprina Savienības vispārējā ekonomikas pārvaldība, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot Savienības līmeņa ieguldījumu.
- (17) Ņemot vērā šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi 2019. gada stabilitātes programmu, un saskaņā ar tās atzinumu ⁸ ir sagaidāms, ka Luksemburga Stabilitātes un izaugsmes paktu būs ievērojusi,

---

⁸ Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.

AR ŠO IESAKA Luksemburgai 2019. un 2020. gadā rīkoties šādi:

1. Paaugstināt gados vecāku darba ņēmēju nodarbinātības līmeni, sekmējot viņu nodarbinātības iespējas un nodarbināmību. Uzlabot pensiju sistēmas ilgtermiņa stabilitāti, tostarp turpinot ierobežot priekšlaicīgu pensionēšanos.
2. Samazināt šķēršļus, kas kavē konkurenci reglamentēto profesionālo uzņēmējdarbības pakalpojumu jomā.
3. Ar ieguldījumiem saistīto ekonomikas politiku vērst uz digitalizācijas un inovācijas sekmēšanu, prasmju pilnveides stimulēšanu, ilgtspējīga transporta uzlabošanu un mājokļu piedāvājuma palielināšanu, ieskaitot stimulu palielināšanu un šķēršļu novēršanu būvniecībā.
4. Novērst tādas nodokļu sistēmas iezīmes, kas var veicināt agresīvu nodokļu plānošanu, kurā jo īpaši izmanto izejošos maksājumus.

Briselē,

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs
